

№ 12 (99)
10 НОЯБРИ СОЛИ 2017

Оғози нашр 18 декабря соли 2009

ҲОМИИ ОМҲАЗТОР

Иттифоқ аст он, ки ҳар душворро осон кунад,
Варна аз тадбира як нохун гиреҳ натенон кушод.

НАШРИЯИ КУМИТАИ ИТТИФОҚИ ҚАСАБАИ КОРМАНДОНИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ТАСДИКИ НИШОНАИ 25-СОЛАГИИ ИЧЛОСИЯИ XVI ШУРОИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Аз ҷониби Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллиат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон нишонаи 25-солагии Ичлосияи XVI Шурӯи Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда шуд.

Нишонаи мазкур ба таври васеъ метавонад ҳамчун рамзи 25-солагии Ичлосияи XVI Шурӯи Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода гардад.

Барои корбарӣ ва мавриди истифода қарор додан ба вазорату кумитаҳо, идораҳо, ширкату иттиҳодияҳо, корхонаҳо, бонкҳои сахҳомӣ, рӯзномаҳои расмӣ, ташкилоту муассисаҳо, ҷамъиятҳо, иттифоқҳо, мактабҳои олий, марказҳои татбиқи лоиҳаҳои инвеститсионӣ, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ ва маҳалӣ пешниҳод мегардад.

**16 НОЯБР - РӮЗИ ПРЕЗИДЕНТИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

ЭЙ ТОҶИ ТОҶИКОНИ МО

ВАҚТЕ КИ ЭМОМАЛӢ РАҲМОН БА МАЙДОН ВОРИД МЕШАВАНД

Эй сарвари сарбони мо, Эмомалӣ Раҳмони мо,
Исмоили даврони мо, Эмомалӣ Раҳмони мо.

Чун ҷонфидаю ҷонсипар ту зинда кардӣ аз дигар
Исмоили Сомони мо, Эмомалӣ Раҳмони мо.

Шуд Тоҷикистон шуҳравар бо номи тудар баҳру бар,
Эй тоҷи тоҷикони мо, Эмомалӣ Раҳмони мо.

Доранд бо меҳру вафо баҳши ту андар каф дуо
Пирону аҷдодони мо, Эмомалӣ Раҳмони мо.

Эй Тоҷикистон, тоҷи ту хуршед дар меъроҷи ту,
Эй нури меҳристони мо, Эмомалӣ Раҳмони мо.

Бо некият мондӣ нишон дар қомуси давру замон,
Бо номи фарзандони мо, Эмомалӣ Раҳмони мо.

Чамъ оваридӣ аз ҷаҳон тухми пареши тоҷикон,
Шуд зинда аз нав ҷони мо, Эмомалӣ Раҳмони мо.

Ҳақназар ҒОИБ

ТАҶАССУМГАРИ МАНФИАТҲОИ МИЛЛИЙ

**Паёми телевизионии Президенти Чумхурии Тоҷикистон, Пешвои миллат,
муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба муносабати Рӯзи Конститутсия**

06.11.2017, шаҳри Душанбе

Ҳамватаони азиз!

Дар таърихи навини мардуми мо қабули Конститутсияи давлати соҳибистиклоламон яке аз рӯйдодҳои мухимтарини сарнавиштоз буда, ин санаи муборак ҳар сол бо рӯхбаландии хосса ташчили мегардад.

6 ноябрь соли 1994 дар давраи ниҳоят хассоси сиёсиву иҷтимоӣ, дар замоне, ки ҳанӯз оташи ҷангӣ шаҳрвандӣ алланга мезад, аз ҷониби мардуми тамаддунсози мо бо дарки масъулияти бузург тавассути раъйпурсии умумиҳалқӣ конуни асосии давлат - Конститутсияи Чумхурии Тоҷикистон қабул карда шуд.

Бисту се соли амали Конститутсия собит соҳт, ки ҳалки тамаддунсозу фарҳанѓӣ ва ободгарӣ мо он замон тавонист санаде қабул намояд, ки дар ҳакикат таҷассумгари манғиатҳои миллий буда, рушди бонизоми давлат ва ҳаётӣ осудай ҷомеаро таъмин менамояд.

Гузашти солҳо дурустии роҳи интиҳобкардӣ моро, ки бо майли ироди мардуми қишварӣ дар Конститутсия дарҷ гардидааст, нишон медиҳад.

Ба муносабати ин рӯзи муборак кули сокинони қишварро табриқ гуфта, ба ҳонадони ҳар яки шумо ҳушбаҳтиви осоиш ва ба Тоҷикистони азизони суботу пешравиҳои бузургро орзу менамоям.

Имсол рӯзи Конститутсия дар арафаи 25-умин солгарди Иҷлосиya таърихии 16-уми Шӯрои Оли ҷаҳон гирифта мешавад.

Ин дар санаи таърихӣ бо ҳамро байвоста доранд.

Зеро маҳз дар ҳамин иҷлосиya роҳи ояндаи рушди давлати тоҷикон - Ҷумҳорӣ давлати демократӣ, ҳуқукбунёд, дунявӣ ва иҷтимоӣ эълон гардид, ки он барои таҳия Конститутсияи нав заминai бунёдӣ гардид.

Бо қабули Конститутсия ҳалки Тоҷикистон ба ҷонидории давлате роҳӣ дод ва онро

ҳамчун ояндаи ҳуд интиҳоб қард, ки дар ин давлат ҷоюзӣ ҳамаи аркoni давлатдорӣ аз ҳуқук сарчашма мегиранд.

Баъд аз қабули Конститутсия дар кишивар ислоҳоти бунёдӣ ва фарогири сиёсиву ҳуқуқӣ ва иқтисодиву иҷтимоӣ оғоз шуда, тамоми соҳаҳои ҳаётӣ ҷомеа ва давлатро ба танзим даровард ва барои суботи конститутсияи заминai мустаким фароҳам овард.

Конститутсия, ки метавон онро шиносномаи давлат ва баҳтномаи миллат номид, бори

нахуст Тоҷикистонро ба ҷаҳониён чун давлати соҳибихтиёر, демократӣ, ҳуқукбунёд ва дунявӣ муаррифӣ намуд, забони тоҷикӣро ҳамчун забони давлатӣ эълон ва рамзҳои давлатии мамлакатро муйян қард, ҳуқуку озодии инсон ва шаҳрвандро арзиши олий ва ҳалқро баёнгари соҳибихтиёри ва сарчашма ягона ҳокимиияти давлатӣ эътироф намуд.

Дар ин санаи сарнавиштсоз бори нахуст ҳокимиияти давлатӣ ба шоҳаҳои конунгузор, судӣ ва иҷроиа таҷзия гардид, эътибори олий доштани мөърҳои Конститутсия ва амали мустакими онҳо кафолат дода шуд, дар асоси он парламенти қасбии доимамал-қунданда таъсис ёфт, фаъолияти озоди иқтисодӣ, соҳибкорӣ, баробархуқӯӣ ва хифзи ҳуқуқии ҳамаи шаклҳои моликият эълон гардид.

Бо вучуди он, ки Конститутсия дар давраи ниҳоят душвори таърихӣ қабул гардид, аз ҷониби созмонҳои бонуфуз ва коршинонсони ҳаҷон дар катори бехтарин конститутсияҳо шинохта шуд.

Қобили зикри маҳсус аст, ки тамоми дастовардҳои ноилӯҳудаи Тоҷикистони соҳибистиклол бевосита ё бавосита бо қабули Конститутсия вобастагӣ доранд.

Зеро таъмини ҳуқуку озодиҳои инсон ва шаҳрванд, рушди бомароми иқтисодӣ, дигаргунҳои бунёдӣ дар ҳамаи самтоҳи

ҳаётӣ ҷомеа, паст қардани сатҳи камбизоатӣ, рушди илму маориф, тандурустиву фарҳанг ва соҳаву баҳшҳои дигар аз кафолатҳои конститутсияи сарчашма мегиранд.

Ҳамватаони гиромӣ!

Бунёди давлати ҳуқукбунёд ҳар яки моро вазифадор месозад, ки риояи ҳатми конун, пеш аз ҳама, мөърҳои Конститутсияи давлатамонро таъмин намоем, зеро риояву иҷрои конун, яъне ҷоюзӣ ҳамаи ҳуқуқи ҳамаи шаклҳои моликият эълон меравад.

Хотирнишон месозам, ки эҳтиром ба Конститутсия ва конун - эҳтиром ба ҳуқукҳои ҳуд ва дигарон мебошад.

Бо шукргузорӣ аз фазои сулҳу оромӣ, озоду демократӣ, суботи сиёсӣ ва ваҳдати миллий моябдад, тамоми қӯшиши ҳудро ба он равона созем, ки Тоҷикистони азиз замонро ба як қишивари пешрафта мубаддал соҳта, ба наслҳои оянда як мулк ободро ба мерос гузорем.

Бори дигар ҳамаи шумо - ҳамватаони азизро ба ифтиҳори Рӯзи Конститутсия самимона табриқ гуфта, ба ҳурду бузурги қишивар саломативу сарబандӣ ва пирӯзиву хонаободӣ орзу менамоям.

President.tj

КОНСТИТУСИЯ-КАФИЛИ ҲУҚУҚУ ОЗОДИҲО ВА ИФОДАГАРИ АЗМУ ИРОДАИ ҲАЛҚ

Конститутсия - конуни асосии давлат буда, соҳти давлат ва рушди ҷомеаро ҷоюзӣ ҳамчун менамояд. Беҳуда Конститутсияро мардум бо ифтиҳору эътиимод «Маромонмай миллат», «Рахнамои давлат», «Эътиимонмай ҳуқуқи озодӣ ва баробархуқӯӣ ҳалқ», «Шаҳнамои тоҷу таҳт», «Шиносномаи давлат»-у «Баҳтномаи миллат» нағуфтаанд. Конститутсия - куввати дил, тавонӣ, боварӣ, эътиқод ва мушкилқуши ҳар фарди ҷомеа аст.

Тавре аз таърих оғаҳӣ дорем, нахустин Маншури ҷаҳонии ҳуқуқи башар, эъне Эъломияи ҳуқуқи башар аз ҷониби шоҳ Курӯши Кабир- асосгузори давлати Ҳаҳоманишиён дар соли 538 пеш аз милод эълон шудааст. Эъломияи мазкур ба забони аккадӣ таҳия шуда, бинобар сабаби дар шакли гилнавиши силиндрмонанд мураттаб гардидаанд, дар таърих бо номи «Силиндрӣ Курӯш» низ ёдвар мешавад.

Эъломияи Курӯши Кабир на ин ки яке аз манбаҳои муқаддаси давлати Ҳаҳоманишиён, балки мухимтарин сарчашмаи таърихӣ оид ба ҳуқуқи инсон дар масъалаҳои озодии эътиқод, зисту зиндагонӣ, меҳнату фатоълияти, интиҳоби манзилу моликияти ва амсоли инҳо мебошад, ки то имрӯз мөърҳои ҳудро гум накардаанд.

Соли 1969-и милодӣ, яъне пас аз 2507 сол аз эъломи Эъломияи ҳуқуқи башар намояндагони қишиварҳои гуногун ҳангоми зиёрати оромгоҳи Курӯш аз ў ба унвони нахустин пояғузори ҳуқуқи башар ва озодии инсон ташчили кардан. Дар давоми зиёда аз дуюним хазорсола мөърҳои муайяннамудаи Курӯши Кабир мөҳияти ҳуқуқи башар ва ҳудро гум накарда, мухимтарин нишондодҳои он дар санадҳои байнамиллӣ, аз ҷумла, дар

қабули Конститутсияи нав таъсис дода шуд, ки раисии онро Раиси Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон ба ухдашот.

Рӯҳои 21-22-уми апрели соли 1994 Лоиҳаи нави Конститутсия дар саҳифаҳои матбуоти даврӣ ва рӯзномаи мачалҳо чоп гардид. Лоиҳаи мазкур пас аз 6 моҳи дар муҳокимаи умумиҳалқӣ қарор доштан ва пас аз такмилу ворид намудани тағйироту иловагоҳо 6 ноябрь соли 1994 ба таҳвии разъясниши ҳуқуқи озодӣ, ҳамчунин даҳлопазирии ҳуқуқи озодиҳо, ҳаётӣ, қадр, номус ва дигар ҳуқуқҳои мухимми сиёсӣ, таърихӣ ва ҳуқуқи қишиварӣ, ифодагарии иродон ҳалқ ва таҷассумгари роҳи ҷомеаи таърихӣ- бунёдӣ ҷомеаи демократии ҳуқукбунёд, дунявӣ ва ҷоюзӣ ҳамчунин мебошад.

Ҳамасола, 6-уми ноябрро ҳамчун рӯзи таърихиву фарਮӯшинашаванда ва пурнишот-Рӯзи Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷаҳон гирифта мегирем. Ин рӯз дар таърихи соҳибистиклолии миллии қишиварии сафҳаи тозаэро дар рушди ташаккули давлати тоғзаистиклол ва ҳуқукбунёд сабт намуд. Яке аз бузургтарин дастовардҳои соҳибистиклолии миллии

дааст, ки инсон, ҳуқуқ ва озодиҳои ў арзиши олий мебошанд. Конститутсия ҳамчун конуни асосӣ муносабатҳои мухимтарини ҷомеаро танзим менамояд. Риоя ва татвиқи он вазифаи муқаддаси тамоми руҳҳои ҳуқуқи ҳамаи шаклҳои моликияти давлатӣ дар ҳамон аст.

Ҳамчун шаҳрванди комилхуқуки ин марзум би ифтиҳор аз он дорем, ки аз 100 моддадон 34 модда ба ҳуқуқи озодӣ ва вазифаҳои асосии инсону шаҳрванд баҳшида шудааст. Яъне, аз 3 зиёдтар аз 1 хиссии он ба инсон ҳуқуқи озодиҳои он баҳшида шудааст.

Конститутсия кафолат мединад, ки шаҳрванд дар барбари зисту зиндагонӣ аз ҳуқуқи озодиҳои ҳуд барҳурдор бошад, шаҳрванди ҳудро танҳо дар доираи талаботи он ба роҳ монад, барбари ҳудро дар назди конун ва суд новобаста аз миллату нажод, ҷинсу забон, эътиқод динӣ, мавқеи сиёсӣ, вазъи иҷтимоӣ ва молу мулк эҳкос кунад. Ҳуқуқ ба ҳаёт, манзили истиқоматӣ, мукотибот, мусоғирату интиҳоби маҳалли зист, муносабат ба дин, иштирок дар ҳаётӣ сиёсӣ ва идораи давлатӣ, дар маҷлису рахҳаймоиҳо осоишта, истифодай воситаҳои аҳбор, моликияти мерос, ташкили оила, тарбияи фарзандон, интиҳоби қасбу кор, ҳуқуқ ба манзили истироҳат, хифзи саломатӣ, таъминоти иҷтимоӣ, таҳсил, иштирок дар ҳаётӣ ҷомеа, химояи манғиати давлатӣ, хифзи табииат, таъмини истиқололияти давлатӣ, амнияти шаҳрвандон ва эҳтиром ба муқаддасоту арзишҳои миллатӣ ва умумибашарӣ унсурхое мебошанд, ки Конститутсияи Тоҷикистон ба шаҳрвандон кафолат додааст.

Конститутсия низоми таҷассули давлатро муйян қард. Идораи президентии муйяннамудаи Конститутсия ҳамчун низоми ягона ва соҳтори муйянни ҳокимиияти иҷроӣ дар раванди сулҳу субот, вадҳату ороӣ, конунијату ҷоюзӣ ҳамчун хисса гузошта, Тоҷикистонро дар миёни ҷаҳон аз нигоҳи сиёсиву иҷтимоӣ ва иқтисодӣ муаррифӣ намуд.

Дар Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон таъқид гарди-

(давомаш дар сах. 8)

ХУДО ОН МИЛЛАТЕРО

МУОВИНИ АВВАЛИ РАЙСИ ҲХДТ САЙДМУРОД ФАТТОҲЗОДА ДАР БОРАИ

25 сол пеш, дар айёме, ки масъалаи бақои давлату давлатдории тоҷикон ва ҳамчун миллати воҳид вучуд доштани мардуми мо таҳти хатари воқеъ қарор гирифта буд, дар Қасри Арбоби шаҳри Ҳуҷанд Иҷлосияи таърихии XVI Шӯрои Олии Чумхурии Тоҷикистон баргузор гардид ва дар ҷараёни он самтҳои асосии сиёсати сулҳу оштӣ, вахдати миллӣ, таъмини суботи ҷомеа ва давлатсозиву давлатдорӣ тарҳрезӣ карда шуданд.

Воқеан, агар мо аз дидгоҳи имрӯз ба рӯйдоду ҳодисоти рӯзҳои аввали истиқлолияти Ватанамон назар афканем, мебинем, ки маҳз Иҷлосияи таърихии XVI сарогози таърихи навини мо ба шумор меравад. Дар робита ба нақш, аҳамият ва дастоварди ин иҷлосияи тақдирсоз ҳабарнигори АМИТ «Ховар» бо муовини якуми Раиси Ҳизби Ҳалқии Демократии Тоҷикистон Сайдмурод Фаттоҳзода сӯҳбат намуд.

- Сараввал бо камоли ҳуҷоиливу ифтиҳор солгарди ин рӯйдоди бузурги таърихӣ-Иҷлосияи таърихии XVI Шӯрои Олии Чумхурии Тоҷикистон, яъне барқарор гардидани соҳти конститусионӣ ва оғози начоти давлату миллатамонро ба Шумо-табрик мегӯем. Мегӯфтед, ки чаро мардуми тоҷик ба ин Иҷлосия арҷузорӣ мекунад ва бо даъват шудани он дар ҳаёти сиёсии иҷтимоӣ мардуми Тоҷикистон ҷӣ дигаргӯниҳо ба амал омаданд?

- Мусаллам аст, ки таърихи навини Чумхурии Тоҷикистон аз баргузории ин Иҷлосия сарчашма мегирад. Ва ин таърихи миллат ва ҳалқи қишвар бо ному фаъолияти пурсамари Асосгузори сулҳу вахдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Чумхурии Тоҷикистон, Раиси ҲХДТ муҳтарам Эмомали Рахмон пайванди ногусастани дорад. Мо ба он хотир ба ин Иҷлосияи тақдирсоз арҷузорӣ мекунем, ки бо шароғати он на танҳо ба ҷонги таҳмилӣ доҳилӣ хотима баҳшида, соҳти фалачгаштаи конститутионӣ барқарор намудем, балки ҷиҳати эҷоди меҳанизми одилонаи гуфтушушу-

ниди сулҳ ва имзои Санади истиқори сулҳ ва ризоияти миллӣ дар қишварамон муввафқ гаштем.

Таъқид намудан зарур аст, ки роҳи сулҳу оштӣ осону ҳамвор набуд, зеро на ҳама намояндагони ҷониҳо барои сари мизи музокирот нишастан омода буданд. Бинобар ин дар бораи он солҳо аз мавкеи имрӯза сӯҳан гуфтан осон менамояд. Он вакът ҳар рӯз як ҳабари нав, як рӯйдоди фочианоку даҳшатбор, күшторҳои мармузи ҳодимони давлатию намояндагони қасбу кори мухталиф, талошҳои ғасби шаҳру навоҳии мамлакат ва ноғармонии бâзъе кумондонҳоро мешунидем, ки ин ҳолат воқеан ҳам барои мардуми мо воҳиманок ва ташвишовар буд.

Якинан, ҳалку миллати тоҷик дар ҳоли пароқандашавӣ карор дошт. Тамомияти арзии сарзамини тоҷикон- ин Ватани азизу мукаддаси мо зери ҳатар буд. Ҳушбахтона, бо иrodai матину тамаддуни баланди мардуми шарифу сарфарози тоҷик пеши роҳи пароқандашавӣ гирифта шуд. Бо даъват шудани Иҷлосияи

XVI Шӯрои Олии ҷумҳурий дар шаҳри бostonии Ҳуҷанд дар ҳаёти сиёсии иҷтимоӣ мардуми Тоҷикистон марҳилаи нави пешгирии нобасомониҳо оғоз ёфт. Зимнан, дастоварди муҳими тақдирсози Иҷлосия ҳамин буд, ки вакили мардумӣ муҳтарам Эмомали Рахмон ба сифати Раиси Шӯрои Олии интиҳоб гардид.

- Воқеан ҳам бисёр таърихнигорони доҳиливу ҳориҷӣ Эмомали Рахмонро бозёғти нодири ҳамин Иҷлосия номидаанд...

- Ин раҳми Ҳудованд буд, ки маҳз ҳамин шаҳс барои ором соҳтани вазъи муташанниҷ ба зуҳур омад. Бо вучуди муддате идома ёфтани ҷангӯ ҷидоли миёни тоҷикон ироди матин ва қатъияти ҳамин шаҳсият буд, ки дар ниҳоят ҳалқу Ватани азизи мо аз гирудори воқеаҳои нангуну вазни нобасомониҳо, нафрату бадбинҳо ва ҳамдигарнотаҳмииҳо наҷот дода шуд. Бо эътидоми комил гуфта метавонам, ки ягон қаси дигар аз уҳдаи ҷунин рисолат баромада наметавонист.

Барои киёс бигирем Афғонистони ҳамсоя ё дигар мамолики ҷанғزادаи дунёро, ки ҷандин солҳо авзои пурташануҷи қишварҳояшонро ба ифока оварда наметавонанд. Дар ин давлату бисёр абарқурдатҳо мудоҳилаи низомӣ ҳам карданд, аммо вазъро ором ва сулҳу суботро таъмин карда натавонистанд. Сабабаш ҳамин буд, ки ин миллату ҳалқҳо ва қишварҳо пешвоӣ котеъ ва гафору фидой надоранд. Ҳудованд ба миллати тоҷик Пешвоero чун Эмомали Рахмон эҳдо намуд.

Ба қавли шоир Муҳаммад Иқబол:

Худо он миллатеро сарварӣ дод,
Ки тақдираш ба дasti xesh binvishit.
Ба он миллат сару коре надорад,
Ки дехқонаш барои дигарон kишit.

Дар дунё шаҳсиятҳои ҳастанд, ки дар умури давлатдорӣ метавонанд нақши таърихӣ дошта бошанд. Онҳо бо маҳорату истеъдоди роҳбарӣ, маҳбубияти дар миёни мардум дошташон қурдате доранд, ки ҳалқро сарчамъ намоянд ва ба масири созандагӣ ҳидоят намоянд. Пешвои миллати мо муҳтарам Эмомали Рахмон бо ҳамин гуна ҳислатҳои наҷибашон на танҳо ҷангӯ ҳунрезии миёни намояндагони як миллатро ҳомӯш карда, равандҳои марказгурезиву минтақагароиро барҳам заданд, балки давлати дар варта карор доштаро ба маъни томаш наҷот баҳшиданд ва ба роҳи рушду таракқиёт бароварданд.

- Биёed ба хотир орем, ки аз қадом давраи марҳилаи нави ба эътидол овардани вазъи

сиёсии иҷтимоӣ оғоз ёфт?

- Маҳз дар Иҷлосияи XVI Сарвари давлат ҳамоно барьди интиҳоб шуданашон аз мардуми саросари қишвар даъват ба амал оварданд, ки дар атрофи ғояи «Тоҷикистони соҳибҳиёри» — Ватани маҳбубу ягонаи мо» ба ҳамомада, муттаҳиду яқдиду яқтанд шаванд. Ҳушбахтона, тамоми сокинони мамлакат ин даъватро сарчамъона пазирифтанд ва барои барқарорсозии соҳторҳои қонуни қишвар камар бастанд. Марҳилаи нави ба эътидол овардани вазъи сиёсии иҷтимоӣ дар мамлакат маҳз аз ҳамин давра оғоз ёфт. Бинобар ин мардуми мамлакат Иҷлосияи мазкурро тақдирсозу ҳалқунанда меноманд.

Иҷлосияи XVI воқеан ҳам рӯйдоди таърихӣ маҳсуб мейёбад, зеро маҳз дар ҳамин иҷлосия тақдиро ояндаи давлати миллати тоҷикон тарҳрезӣ гардид ва сӯйи ҳадафҳои бузурги умумиилӣ — сулҳу субот ва вахдати миллӣ аввалин гомҳо бардошта шуданд. Дар бораи нақши муҳими Иҷлосияи XVI воқеанигорон ва таърихнависон фикру ақидаҳояшонро баён доштаанд. Мардум ба аҳамияти тақдирсози он арҷ мегузоранд ва заҳмати бузургу талошҳои вакilonи ҳамонвактаро барои оромиу субот қадрдонӣ менамоянд.

Маҳз дар ҳамин Иҷлосияи рамзҳои давлати соҳибистиколи тоҷикон — Пар-

чам ва Нишони давлатӣ қабул ва тасдик шуданд, ки ин аз эҳсоси ватандӯстӣ ва ифтиҳори миллии ҳар як фарди бо нангӯ номус дар ҳамон давраи муташанниҷ дарак медод. Ҳарчанд, ки мо дар шароити истиқлолият зиндагӣ доштем, мутобики Конститутионии замони шӯравӣ фаъолият мекардем.

Дар ҳамин замина ба эҷоди соҳти нави давлату давлатдорӣ, бунёди ҷомеаи тозаистикол ибтидо гузашта шуд. Дар ҳамин ҷо бунёди давлати демократӣ, ҳуқуқасос ва дунявӣ ҳамчун ҳадафҳои асосӣ ва мукаддаси ҷомеаи Тоҷикистон қарор гирифт. Бинобар ин мардуми мамлакат Иҷлосияи мазкурро тақдирсозу ҳалқунанда меноманд.

Шароити мусоид ба вучудомад, ки соҳти давлатдориамонро тақмил дихем, қонуни ҳаваҳои нав таҳия намоем ва ба санадҳои қонунгузорӣ тағйири иловҳо ворид қунем. Дар замини сӯҳбату мулоқотҳои Пешвои миллати муҳтарам Эмомали Рахмон бо мардум ҷандин пешниҳодҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи танзими анъана ва ҷашну маросимҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба назар гирифта шуд, ки

ИЧЛОСИЯН НАЧОПЪАХИ ВА ПАКДИРСОЗИ МИЛЛАТ

Таърихи тоҷикон саршор аз воқеаҳои бузурги сиёсии иҷтимоӣ аст, ки дар сарнавишти ҳалқи мо нақши тақдирсоз бозиданд. Ба муҳимтарин ва волотарин воқеоти даврони навини таърихи тоҷикон дар радифи дастёбӣ ба Истиқолияти давлатӣ Иҷлосия XVI Шӯрои Олии Чумхурии Тоҷикистонро низ метавон нисбат дод, ки мо соли равон 25-солагии онро таҷлил менамоем. Ба ёд овардани ин воқеаи муҳимми таъриҳӣ, ки оғози раҳоёбӣ аз вартаи ҳалқатбори ҷанти шаҳрвандии солҳои 90-умии қарни сипаришуда буд ва тадрīҷan ба остонон сулҳу вадҳат, ризоияти миллӣ ва созандагию бунёдкорӣ расидани миллати мо гардид, қарзи инсонии ҳар фарди солимфикри ҷомеа мебошад.

вазъяти нухоят вазнин ва муташанничи мамлакат аз 16 но-
ябр то 2 декабри соли 1992 дар Кааси Арбоби хочагии ба номи
Саидхӯча Ӯрунхӯчаеви ноҳияи Бобоҷон Faғурови вилояти Суғд
доир гардида буд, осмони соғу зиндагии пурфайзу баракатро
барои миллиати азияткашида тоҷик фароҳам оварда, воқеан
сарнавишт ва роҳи ояндаи ки-
швари соҳибистиколи тоҷикон-
ро муайян намуд. Баргузории ин
Ичлосия ниёзи чомеаи Тоҷикистон буд, ки мебоист барои бакои
миллат ва давлатамон таҳқурсии
боъзтимод мегузонт. Аҳамият ва
шукуҳу шаҳомати ин ҳодисаи бу-
зурги таъриҳӣ дар он аст, ки маҳз
ҳамин Ичлосия дар вазъи бӯҳро-
ни шадиди сиёсиву иқтисодӣ ва
фарҳангии кишвар ҳукумати нави
мамлакатро таҳти сарварии Эмо-
малий Раҳмон ҳамчун Раиси Шӯрои
Олий ва Сарвари давлат интихоб
намуд, ҳатари пош ҳӯрдани Чумху-
рии Тоҷикистон ва пароканда шу-
дан миллиатро пешгирӣ намуд,
чомеаро аз муковимоти сиёсии
фоҷиабор ва ҷангӣ таҳмилии баро-
даркӯш начот дод.

Ичлосияи XVI Шўрои Олии Чумхурии Тоҷикистон, ки дар давоми кори худ 23 масъалаи мубрами рӯзро дида баромад ва ҳаллу фасл намуд, дар саҳифаҳои таърихи навини тоҷикон ва тоҷикистониён бе шакку шубҳа ҳамчун Ичлосияи сарнавиштсоз, начотбахш ва тақдирчунбони миллат сабт гардидааст. Яке аз масъалаҳои мухимми он интихоби Раиси Шўрои Олии Чумхурии Тоҷикистон буд, ки вакилон ба ин вазифа он вакт ҷавонтарин намояндай мардумиро пешниҳод ва интихоб намуданд. Аз рӯзи аввали ба сари кудрат омадан ин ҷавонмарди фарзонаи миллат баҳри он кӯшиданд, ки чумхурии азияткашидаашро аз бӯҳро ни шадиди сиёсиву иқтисодӣ ва фарҳангӣ раҳо диханд.

Раиси ба тозагӣ интихобшуудаи Шӯрои Олии Тоҷикистон, имрӯз Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Чумхурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар он ҷаласаи таъриҳӣ суханони фаромӯшишавандӣ худро баён намуданд: «То он даме, ки дар ҳориҷи кишвар як нафар тоҷики гуреза бокӣ монад, ман ором буда наметавонам». Ин изҳороти таъриҳӣ ва сарниавиштсоз, ки Сарвари нави давлат дар муроҷиат ба тамоми аҳли чумхурий баён намуданд, роҳи беҳбӯдии ояндаи Тоҷикистон ва ваҳдати милљии тоҷикон буд.

Имрӯз дар фазои сулҳу салоҳ

мо роچеъ ба ин тадбири бузурги сиёсӣ оромона хаrf мезанем, vale тасаввур кунед, ки 25 сол мукаддам дар ин шабу рӯз чумхурии навистиклоли мо дар чӣ гуна вазъият карор дошт ва мардум чӣ рӯзгореро паси сар мекард. Он лаҳзахо кишвари тоҷиконро дар пешорӯ ду роҳ буд: яке роҳи маҳву фано ва сутурдашавии Тоҷикистон аз харитаи сиёсии ҷаҳон, дигаре роҳи начот ва эҳёшавии миллиати тоҷик ва аз сӯзандагиву ҷаҳонро гузаштан ба созандагию хирад.

Махз Ичлосия XVI Шўрои Олии Чумхурии Тоҷикистон роҳи начот ва эҳшавии миллиати тоҷикро интиҳоб кард, ки ба дурустии он хеч гоҳ шакку шубҳа наҳоҳад буд. Фарзанди шучову шоистаи тоҷик, Пешвои муаззами миллат Эмомалий Раҳмон бо тақопӯй пайгиранаи минбаъдаш тавонистанд кишиварро аз вартаи ҷангу бало берун қашанд, ғарифонро ба Ватанашон баргардо-

мократӣ, хуқуқбунёд, дунявиӣ ва ягонаро ҳадафи асосии худ қарор дод.

Ичлосия XVI Шўрои Олии Чумхурии Тоҷикистон ба тавлиди соҳтори навини давлат, истиқрори сулҳ ва ризояти миллӣ, таъмини амнияти кишвар, гуногунандешӣ, бисёрхизӣ, харакати ваҳдати миллӣ ва эҳёи Тоҷикистон ибтидо гузошт. Хукумати наవтаъсис воқеан роҳи оқилонаи ҳалли муноқишот ва хомӯш карданӣ даргириҳоро дар манотики мухталифи кишвар ёфт. Яъне, барномаи дар Ичлосия дар шаҳри Ҳучанд қабулшуда дар боби истиқрори сулҳу созгории миллӣ чун вайдаи хушку ҳолӣ намонд. Ҳанӯз дар рӯзҳои нахустини интихобшавиашон ба вазифаи Раиси Шўрои Олии Чумхурии Тоҷикистон Пешвои муззами миллиат аз мардуми Тоҷикистон, алалхусус гурӯҳҳои силоҳбадаст даъват ба амал оварданд, ки кинаю адоварро як сӯ

баргузор гардид, хамчун анчумани саодати миллат ва начотбахши халқ, чун Ичлосия тақдирсозу сарнавиштсози кишвар ахамияти бузурги таърихиро дорост. Ичлосия мазкур моҳиятан бо Эъломияни истиқлолияти Тоҷикистон хампоя мебошад. Агар Эъломияни соли 1991 мавҷуд будани давлатеро ба номи Чумхурии Тоҷикистон эълон карда бошад, пас Ичлосия XVI Шӯрои Олий хамин давлатро аз фаношавӣ нигоҳ дошт ва миллати тоҷикро аз гирдоби нобудӣ раҳо дод.

Гирдои номиду раҳо дод.
Ичлиси XVI исбот намуд, ки дар Тоҷикистон кувваи тавоне мавҷуд аст, ки метавонад пеши роҳи ҳама гуна мочароҷӯёро бигирад ва миллатро аз нобудӣ раҳо баҳшад. Чунин кувва намояндағони ҳалқ дар Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон гардианд, ки тавонистанд дар такя ба ҳалқ ва ҷунбиши мардуми саросари Тоҷикистон алайҳи ҷаҳолат

нанд, ба халқ сулху салоҳ оварда, барои ояндаи шукуфона Тоҷикистон замина мухайё намоянд.

Аввалин изхорото ва баёни яҳои Пешвои миллиат дар макоми Раиси Шурои Олий «Ман ҷонамро барои осоии қишвар фило ме-кунам!», «Мо Тоҷикистони демократӣ, ҳукукбунёд ва дунیавӣ барпо мекунем!» аз ояндаи нек башорат меподанд. Ҷаноби Олий аз қадамҳои аввали худ, саҳехтараш, аз ҳамон соати ба сари қурдат омадан, тамоми азму ироадашонро ба ҷуттаҳид карданни меҳнаткашони Тоҷикистон баҳшиданд.

Ичлосияи XVI Шўрои Олии Чумхурии Тоҷикистон дар таърихи навини Тоҷикистон ҳамчун вokeai бузурги сиёсӣ макоми маҳсусро ишғол менамояд. Дар замони фочиабори мамлакат ва фалач гардиданি руҳнҳои давлатдории он ҳалқи Тоҷикистон ҳамчун баёнгари соҳибхитиёй ва сарчашмаи ягонаи хокимияти давлатӣ тавассути вакилони худ дар Ичлосия барои аз бӯхрони амики сиёсӣ баровардани мамлакат, наҷот додани он аз фалоқати миллӣ ва таҳқими пояҳои сиёсиву ҳукуқии чомеа асос гу-

сисибу хукукий чомса асос гузашт. Ба шарофати рохи муйяннамудаи ин Ичлосия халки Тоҷикистон ҳамчун кисми чудонашавандай чомеали ҷаҳон таъминӣ озодӣ, хифзи хукуқи инсон ва шаҳрванд, эъмори чомеали навин, бунёди давлати соҳибихтиёр, де-

монда, ба гузашта саловат гуфта, хамдигарро бародарвор ба огӯш бикашанд, силоҳ ба замин гузашта, бо меҳнати бунёдкорона машигул шаванд. Танҳо дар заминай муттаҳидӣ метавон Тоҷикистони азизи худро ба давлати соҳибистиколи ғанию рушдёфта табдил дод.

Пешвои миллат баробари ба мақоми олии мамлакат нишастсан, дар муроҷиат ба ҳалки шарифи Тоҷикистон аз 12 декабри соли 1992 ба нахустсаванди ёднамуда-ашон устувор монданд: «тамоми доништу таҷрибаамро барои дар ҳар ҳона ва ҳар оила баркарор шудани сулҳ равона карда, ба-рои шукуфоии Ватани азизам садоқатмандона меҳнат мекунам. Барои ноил шудан ба ин нияти мукаддас, агар лозим шавад, ҷон нисор мекунам...». Ин маромро Пешвои миллат пайваста думбоблагарӣ менамуданд ва дар ҳар як баромад тақроран мегӯфтанд: «То он даме ки як нафар ҳаммиллату ҳамдиёри мо дар кишвари бегона заҳри фаридбувӣ беватаниро мечашад, кули тоҷикистонӣ ба ҳеч ваҷҳу осуда наҳоҳанд буд».

Ичлоисия XVI Шурои Олии Чумхурии Тоҷикистон даввати дувоздаҳум, ки дар замони фочи-абори ҷанги шаҳрвандӣ, фалаҷ гардиданни руҳнҳои давлатдории мамлакат, бӯҳрони амиқи сиёсӣ, иктисолӣ ва иҷтимоии ҷомеа

рохи халосиро аз бадбахтӣ дарё-
банд. Шӯрои Олии Чумхурии
Тоҷикистон даъвати дувоздаҳум
дар ваъзияти бӯхрони шадид ку-
драт пайдо кард, ки зимоми дав-
латдориро ба даст гирад ва роҳба-
рияти нави мамлакатро интихоб
намояд, ки пеши рохи хатари но-
будиро гирад.

Ичлосия сарнавиштсоз ба майдони сиёсат фарзанди шоиста ва фарзонаи миллият Пешвои музами миллият - Эмомалий Раҳмонро овард. Ҳукумати конунӣ, ки дар ин ичлосия ба сари кудрат омад, тавонист таҳти сарварии ин шаҳсияти хирадаша дар мақоми Раиси Шӯрои Олий ва Сарвари давлат дар як муддати кӯтоҳ оташи ҷанги шаҳрвандиро ҳомӯш намуда, сохтори фалачгардидаи ҳокимият, ҳусусан мақомоти хифзи ҳукуқро барқарор созад, артиши миллий ва нерӯҳои посбонии сарҳадро таъсис дихад, аксарияти мутлаки гурезаҳо ва муҳочиронро ба Ватан баргарданад.

Ичлосия XVI Шўрои Олӣ дар раванди конунгузорӣ дар таърихи давлатдории тоҷикон як саҳифаи навро боз кард. Таъриҳ гувоҳ аст, ки давлате, ки механизмҳои конунгузории он мураттаб нест ё мунтазам кор намекунад, он давлати пойдор нест. Маҳз Ичлосия сарнавиштсоз ба фаболияти конунгузории давраи нави дӣ-рамон – Тоҷикистони соҳибистик-лол ибтидо гузошт.

Дар чумхурии мо бъяди Ичло-

сия XVI Шўрои Олӣ таваҷҷуҳу фамхорӣ нисбат ба ҷавонон дар сатҳи сиёсати давлат чун як самти мухимми сиёсати иҷтимоӣ, иқти-содӣ ва маънавию фарҳангӣ ба хисоб меравад. Дарозои ин бисту панҷ сол маҳз фамхорӣ ва даст-гирии ҷавонон ҳамеша дар меҳвари таваҷҷуҳи давлат, ҳукумати ҷумҳурӣ, Президенти мамлакат, Асосгузори сулҳу ваҳдати мил-лий - Пешвои миллат Эмомали Рахмон карор дошта, ҷавонон ҳамчун нерӯи бузурги созандаву бунёдкор дар ҳаёти ҷомеа нақши мухим мебозанд.

25 соли давраи байди Ичлосия XVI Шурои Олий нерӯи бузурги созандагӣ ва бунёдкории мардуми Тоҷикистонро ба зухур овард, сатҳи худшиносӣ, асолати ватандорӣ ва ифтиҳори миллии шаҳрвандони моро хеле ва хеле боло бурд. Дар ин ҷода Пешвои муаззами миллат тавонистанд мардуми кишварро ба решаҳои тавонӣ давлату давлатдории чандинҳазорсолаамон пайваст намоянд, ки аз шоҳраги он ба ҷисму ҷони давлати соҳибистиклоли миллиамон кувваи тоза ва нерӯи солим дамид. Хиради азалий ва ҳуввиюта худшиносии миллии ниҳоят баланд ба ҳалқ эътиимод баҳшид, ки бо роҳи пешгирифтани Сарвари дар Ичлосия XVI Шурои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон интихобшуда барои барпо карданӣ давлати демократӣ, ҳукукбунёд, дуняйӣ ва ягонаи Тоҷикистони соҳибистиклол гом зада, орзуву омоли чандинасараи хешро амалӣ мегардонад.

Пешвои муаззами миллат мазмун ва мохияти баланди Ичлосия ва ахамияти таърихии онро холисона ва ҳакбинона тавсиф кардаанд: «Барои ҳалқ, ҳукумат ва давлати мо Ичлосия XVI Шўрои Олии Чумхурии Тоҷикистон ахамияти бузурги таърихӣ дорад. Он чомеаро аз муковимоти сиёсии фоҷиабор, аз ҷанги таҳмилии бародаркуш, аз оворагиву дарбадарӣ начот дод. Асолати таърихии ҳалқамон, яъне, одамият, маърифатпарварӣ ва сулҳдӯстиро ба ў баргардонд. Дастархонашро пурфайз кард. Сулҳ овард, сулҳе, ки қишишварро обод кард, ҳалкро сарбаланд соҳт. Сулҳе, ки онро тамоми ҷаҳон дид ва мавриди омӯзишу қобили ибрат донист. Ичлосияи XVI Шўрои Олий роҳро барои соҳтмони давлати демократӣ, ҳукукбунёд ва дунявий кушод. Аз ин рӯ, Ичлосияи XVI барои мо хеле муҳим ва фаромӯшнашаванда аст. Дар таърихи ҳалқи тоҷик ичлосияи XVI Шўрои Олии Чумхурии Тоҷикистон ба унвони санаи сарнавиштсоз асрҳои аср ёдоварӣ ҳоҳад шуд, чунки он дар ҳаёти қишишвар гузариши куллиро ба вуҷуд овард».

Мо эътимоди комил дорем, ки Ичлосия XVI Шурои Олии Чумхурии Тоҷикистон (даъвати 12-ум) дар саҳифаҳои таърихи навини тоҷик ва тоҷикистониён ҳамчун Ичлосияи начотбахш ва тақдирсози миллат сабт гардида, бо гузашти солҳо ин вокеаи таъриҳӣ қиммату манзалати хешро боз ҳам афзун менамояд.

**Обидчон МАҲМУДЗОДА-
номзади илмҳои филологӣ,
Талабшоҳ НАҶМУДДИНОВ-
устоди ДДОТ
ба номи С. Айнӣ**

ИНТИХОБИ ПЕШВО

Будану нобудани давлат, яқин, буд дар хатар,
Тинчию амни Ватан вобаста буд аз ҳар нафар.

Ҷаҳди қисматсоз андар Маҷлиси Арбоб шуд,
Роҳбари давлат яке шахсияти ноёб шуд.

Буд Марказ дар фишори фирқаҳои бадгумон,
Шуд шурӯй Ичлосия андар Ҳучанди Сүгдиеён.

Анҷуман бигзашт зери Парчами бо ҳам қабул,
Бо қасам поси шаҳидон Роҳбар бигзошт гул.

Қисмати тоҷикро Ичлосия бинмуд ҳал,
Роҳбари наф бо ливои наф бикард азму ҷадал.

Мулку давлат буд валингорӯ ҳалоиҳои хору зор,
Сулҳро буд маддум аз ин раҳбари наф интизор.

Гарчи буд одам, набуд он ҳонумони одамон,
Зиндаҳо буданду ноҳуҳи зиндагии маддумон.

Маддумон аз гушнагӣ сарсону саргардон буданд,
Кӯдакон овораву дар гиряву нолон буданд.

Солҳо буд ҳуҷиссолӣ, гушнагӣ, қаҳтии саҳт,
Арзану ҷав буд қуту маддуми баргаштабаҳт.

Дар талоши нон дар нонхонаҳо маддум қатор,
Чанде аз нони сабусӣ карда ҷони худ нисор.

Пешво доди Ҳудо буд, мурдаҳоро зинда кард,
Маддуми озурдоро дилбанд бар оянда кард.

Гӯфт: «То як ҳамваташ бошад ба мулки дигаре,
Нестам ором, н-орам ҳар яке аз ҳар даре.

Ҳонаи ҳудро насузед! Оташу сӯҳтор бас!
Мулки ҳуд созед ҳуррам, бас будан муҳтоҷи қас!».

Ҳалқ шуд сарҷамӣ ғирди даввати ин родмард,
Бо қаломаш қалби ҳар қасро ба фардо гарм кард.

Гӯфт бар маддум: пайди сулҳо орам баҳратон,
Ҳар яке фарди Ватанро дӯст медорам чу ҷон.

Серии маддум зи тақсимоти барҷои замин,
Ҳирманӣ дехқону дастарҳони турноз аз ҳамин.

Сарварӣ бигрифт раҳбар, Ваҳдаташ кафшер шуд,
Мулк гашт обод, ҳалқи кишивар аз нон сер шуд.

Гарчи ҳалқ осуда шуд, буд боз як тоифае,
Ман қўмондонам бигуфта меситонд ў «тұхфае».

Дид Сарвар маддуми озурдаю налони ҳуд,
Баҳри ҳалъи аслиҳа дод он замон фармони ҳуд.

Як маризӣ паҳн шуд аз ғаллаи вайроншуðа,
Ҳар табобат бесамар буд, дұхтурон ҳайрон шуда.

Созмоне кард даъват Сарвар аз баҳри шиғо,
Маддумонро ў раҳо баҳшид аз ин ҷабру ҷағо.

Маблаг аз хориҷ мухолифро чу менардохтанд,
Бас ба амири хоҷаҳои шур мөандохтанд.

Ҳизбиён бар даъвати Роҳбар муросо доштанд,
Дар дили ҳуд лек тухми душмани мекоштанд.

Қасди ҷон бар оқилону одилону олимон,
Мазҳаби бегонаро оварда буданд он замон.

Рафтуюмад гарчи бар баъзе мамолик банд шуд,
Равнақи бунёди Истиклолият садҷанд шуд.

Пешво ҷун дид, оромӣ наояд бо сухан,
Шуд пайи имзои Созишномаи сұлҳи Ватан.

Савганд

Нури Ҳақ дар дидаҳо буд,
Амири Эзад раҳнамо буд,
Дар Ҳучанди бостон, дар қасри Арбоб
Баҳти тоҷик рӯи дастони Ҳудо буд.

Дар Ҳучанди бостон, дар қасри Арбоб
Қомате мардона боло шуд,
Чун муҳаббат аз сириши ҳалқ эҳдо шуд!
Аз дилу аз ҷони мардум ҳест!
Покрӯйу тоза аз виҷони мардум ҳест!
Аз таассуб, аз фиреб, аз макр, аз гафлат
раҳо шуд.

Аз сириши ҳалқ, аз дарду алам барҳост,
Дар лабаш пайки адолат бо қасам
барҳост.

Нурағиону дураҳшон
Қоматаш омад бурун
Аз зулмати сад аспи зиллат,
Аз сари ҷабру ситамҳо,
Аз тани кину аламҳо,
Аз хусумат, аз ҷаҳолат,
Аз сари сад гуна иллат...

Ин ҳазоронсола армон буд,
Бонги нанг, овои имон буд!
Дарраги ҳар өмөтаву ҳар ҳарф
Ҳуни гарми миллату Мөхән намоён буд!
Вожа дил буд, вожа ҷон буд, вожа
виҷон буд!..

Ҳарф-ҳарфи ин қасам он рӯз
Дар радифи партави номи Ҳудованд,
Дар радифи покии шири сафеди
модари ҷон,
Дар радифи ҳайрафшони дуои
пирамардон,
Дар радифи ҳасрату уммеди ин
халқи бо армон
Партавағион буд!

Исми Ҳақ бар он қилои осмонӣ дод,
Шири модар бо сафедияш амонӣ дод,
Шуд муқаддас ин қасам аз файзи
обу ҳоқи мөхән,
Болу пар додаи дуои ҳалқ дар
афлоки Мөхән!

Ин қасам ҷун сехр, ҷун дасти раҳо омад,
Богари мо, шиқи мо, армони мо омад,
Ҷони мо бар ҷони мо омад,
З-осмонҳо ин нило омад:
Пешво омад!

Ҳамчӯ Зардуши навин аз ҷой ҳест,
Офтобе дар ҷабин аз ҷой ҳест,
Покрӯйу нозанин аз ҷой ҳест!

То ки моро бозгардонад ба асли ҳештана,
То ки баргардонад аз нав асли моро
бар Ватан:
Рӯдакиро, Бӯалиро, Мавлавиро...

боз орад,
Бар Ватан базми нишот, оҳанги
чангу соз орад,

То ки эҳёи навин баҳшад ба Наврӯзи аҷам,
То дирағиши ковиёниро баланд афрошта,
Боз бинишонад ба таҳти салтанат
лағзи дариро,

Тоҷикистонро қунад боғи биҳишт,
То ки аз байди ҳазору инд сол
Миллати моро бурун орад зи ҳабси
сарнавишт.

Бозгардонад ба тоҷик тоҷи шаъни
шони ўро,
Ҷони ў, имони ў, эҳсони ўро!..

Дар лабаш савганди Мөхән ҳест!
Бар диғои мөхәнаш фарзанди
Мөхән ҳест!

Ҳамраҳи ў миллати тоҷик ҳама
яқҷону яқтанд ҳест!

Камол НАСРУЛЛО

НИҲОНӢ

